

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi for at modvirke omsorgssvigt, styrke folkesundheden og for at mindske borgernes gældssætning, styrket kan arbejde hen imod, at modtagere af offentlig hjælp og andre offentlige velfærdsydelser, først og fremmest anvender hjælpen og ydelser til dækning af faste udgifter, såsom husleje, vand og varme, dagsinstitution, børnebidrag, restskatter og mad, fremfor at anvende midlerne til misbrug af alkohol, hash, spil og andre former for misbrug.

(Medlem af Inatsisartut Siverth K. Heilmann, Atassut)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

1. behandling

Naalakkersuisut takker for dette relevante forslag til forespørgselsdebat.

Forslaget fremhæver mange relevante sociale problematikker, som gør sig gældende i vores samfund.

Naalakkersuisut mener, at alle borgere som udgangspunkt har et personligt ansvar for at administrere deres økonomi på forsvarlig vis, samt disponere over de midler, de har til rådighed.

Formålet med sociale ydelser som offentlig hjælp er, at de skal anvendes til at dække basale udgifter som husleje, mad mv. Borgere med børn har et særligt ansvar for at prioritere og give deres børn en god opvækst, masser af omsorg, et tag over hovedet og tilstrækkelig mad.

Offentlig hjælp reguleres i Landstingsforordning nr. 15 af 20. november 2006 om offentlig hjælp. Det er kommunerne, der behandler sager om offentlig hjælp.

Det er vigtigt at huske, at det heldigvis er langt fra alle borgere, som modtager offentlig hjælp eller andre sociale ydelser, som anvender de sociale ydelser på misbrug af alkohol, hash mv.

Borgere på offentlig hjælp kan have en eller flere udfordringer, der på forskellig vis skal løses. Det er hensigten, at borgere på offentlig hjælp skal hjælpes videre til eksempelvis misbrugsbehandling, beskæftigelse mv.

Det har aldrig været formålet, at sociale ydelser skulle finansiere borgeres misbrug, som har store konsekvenser til følge. Offentlig hjælp udbetales som udgangspunkt direkte til borgeren. Såfremt der forefinder misbrug af hjælpen, kan ydelser dog udbetales i naturalier eller direkte udbetales til regningsudskriveren, f.eks. betaling af faktura for husleje. Kommunernes praksis er dog forskellig.

Der bør være et krav om, at borgeren får udarbejdet en individuel handlingsplan, som kan adressere borgernes udfordringer. Det er der ikke krav om i den nuværende lovgivning.

Borgerne har blandt andet mulighed for at komme i Allorfiks misbrugsbehandlingstilbud. Derudover kan de deltage i gældsrådgivningsprojektet i regi af INI, der i pilotfasen har vist imponerende resultater, og som nu udbredes til hele landet. Formålet med projektet er at hjælpe

lejere til at administrere og lære at prioritere deres økonomi. Gældsrådgivningsprojektet skal i sidste ende medvirke til at nedsætte antallet af udsættelser og medvirker dermed til at mindske de sociale konsekvenser, der følger med en udsættelse.

Det bemærkes, at Naalakkersuisut allerede har påbegyndt arbejdet tvær sektorielt med at reformere offentlig hjælp lovgivningen. Det skal blandt andet sikres, at offentlig hjælp fremadrettet mere målrettet kan medvirke til, at modtageren af offentlig hjælp hjælpes videre med tilbud, således at borgeren kan blive parat til at komme i beskæftigelse eller uddannelse.

I forhold til konkrete udfordringer som alkoholmisbrug og omsorgssvigt til følge heraf, bemærkes det, at Naalakkersuisut i øjeblikket arbejder på en national handlingsplan mod omsorgssvigt af børn og unge. Handlingsplanen forventes at blive præsenteret til efteråret 2019. Handlingsplanen vil blandt andet have fokus på forælderrollen, og det ansvar der følger med. Det ansvar indebærer blandt andet, at børn og deres behov bliver prioriteret i familierne frem for misbrug af alkohol, spil og stoffer.

På vegne af Naalakkersuisut ønsker jeg en god debat.